

tiones Canonici, qui tantum assistunt, et non canunt? Affirmant *Sanch. Cons. l. 2. c. 2. dub. 99. n. 2. cum Met. Arag. et Panorm.* Et consentiunt *Bon. de Hor. Can. D. 1. q. 3. p. 2. §. 1. n. 18. et Salm. c. 4. n. 5. cum Pal. Suar. Less. Pell. et Led. pro iis Ecclesiis,* ubi talis viget consuetudo, quam asserunt adesse fere in omnibus Ecclesiis. Sed hodie, aliis omissis, causa finita est in *Bulla Cum semper oblatas*, (vide in init. Tom. IX. Epist. Encycl. n. V.) ubi SS. noster Pontifex postquam asserit præfatam opinionem absonam esse menti Conc. Tridentini, atque pluries improbatam à Congregatione ipsius Concilii, dicit: « Evidem » minime Nobis compertum est, quo peculiari titulo suffulti » persuasum habeant unius vel alterius Ecclesiæ Canonici. se » suo muneri satisfacere per simplicem in Choro assistantiam, » absque divinæ Psalmodie cantu. Verum, nisi illis præsto sit » Apostolicum, non præsumptum vel abrogatum, sed legitimum » ac vigens privilegium sive indultum, jure ac meritò verendum » est ne isti, dum ita se gerunt, Præbendarum ac Distributio- » num fructus minimè suos faciant, et consequenter ne ad eorum » restitutionem teneantur. » Ex quo verbo verendum rectè infert *Concina tom. 2. p. 518. n. 22.* ita insinuatam esse contrariam opinionem, ut non amplius probabilis dici possit; tale enim verbum importat formidinem practicam, quacum certè non licet operari. Sed quidquid aliqui dixerint super præfatam Bullam, idem SS. Pontifex omnia dubia abstulit novo Brevi, quod direxit die 19 Januarii anno 1748, ad Emin. Cardin. Delphimum Patriarcham Aquileensem, incipiens, *Dilecte Fili, etc.* (vide apud *Conc. pag. 520. n. 29.*) Ibi noster Pontifex consuetudinem Canonico-rum, tantum interessendi Choro, extirpandam esse declarat, sic dicens: « Itaque à te dilecte Fili noster, poscimus et flagitamus, » ut non solùm hujusmodi *abusum et corruptelam* ab Ecclesiasticis » disciplina absonam et Canonicis ordinationibus ac nos- » træ quoque Constitutioni *contrariam* penitus evellere et era- » dicare admittaris: verum etiam ipsos suaviter fortiterque ad- » moneas, ut imposterūm, ea, qua decet ac *tenantur* reverentia, » Choro intersint, adstantique, nec non pari pietate, attentione » ac vigilancia omnino *canere vel psallere* cum cæteris studeant » ac contendant. Deinde iisdem edicas, et notum facias nos (quem- » admodum per hasce nostras in forma Brevis Litteras tibi » declaramus et injungimus) *decernere atque statuere*, sicut in » eadem Constitutione nostra innuimus, ipsos suosque succes- » sores Canonicos Choro quidem interessentes adistentesque, » minime vero canentes, psallentes, nullo pacto ex Præbendis et Distributionibus facere fructus suos, atque adeo restitutioni obnoxios esse, ac fore. Ex quo Diplomate remanet tandem deci- sum, quod Canonici vel non interessentes, vel non canentes aut psallentes in Choro, nedum Distributiones quotidianas amittunt, sed etiam non faciunt fructus suos ex Præbendis, atque ad restitu- tionem sunt obnoxii.

Dubitatur 4. an satisfaciat Choro, qui submissè recitant

psalmos, alteram partem audiendo? Loquendo de Choro in generali, an isti satisfaciant Officio, adsunt duæ sententiae. *Prima*, quam tenet *Caj. Summ. v. Horæ, in fine, Arm. cod. v. n. 22. Na- varr. in c. 10. n. 80. et alii ap. Salm. tr. 16. c. 1. n. 25.* dicit eos non satisfacere, quia non communicant cum aliis canentibus. *Secunda* verò sententia valde probabilis et communior affirmat; hancque tenet *Sanch. Cons. tom. 2. l. 7. c. 2. dub. 14. n. 2. Less. l. 1. c. 34. n. 184. Suar. tom. 2. l. 4. c. 12. n. 8. Fill. tr. 26. c. 6. n. 195. Conc. tom. 2. p. 513. n. 9. Bon. D. 1. q. 3. p. 2. §. 1. n. 16. Salm. l. c. cum Sot. Trull. Vill. etc. Ratio, quia ad satis- faciendum Officio in Choro non est necesse ut quisque audiat omnes voces alterius partis, unaquæque enim pars cum alia unum corpus constituit et mutuo communicat.*

Loquendo autem de Choro Canonorum, an ipsi submissè recitando satisfaciant Choro et lucentur Distributiones? Affirmat *Sanch. l. c. cum aliis.* Sed communiter et meritò id negant *Less. Fill. II. cc. Concina, p. 513. n. 9. Tournely. tom. 1. p. 638. et Bonac. l. c. n. 17. cum Suar. P. Nao. et Rodr. Ratio*, quia Distributiones debentur solùm iis qui Choro inserviunt; servi- tum autem Chori, ut habetur ex *Clement. 1. de Cel. Miss.* in eo consistit, ut Clerici convéniant in Ecclesia ad Officium psallen- dum. Ergo qui non psallunt, sed Officium submissa voce recitan- t, non possunt dici Choro inservire. Censem tamen *Bonac. loc. cit. cum Suar. Fill. etc.* quod Canonici id recitantes possint sal- tem percipere medianam partem Distributionum. Sed SS. noster Pontifex Bened. XIV, ut mox supra vidimus in praecedenti Du- bio, expressè declaravit Canonicos non cantantes vel psallentes, non solùm amittere omnes Distributiones, sed etiam teneri ad restituendos fructus Præbendæ.

Dubitatur 5. An Canonici, Portinarii, et similes possint inser- vire Choro per Substitutos, vel alternatim unus pro alio. Negant *Joan. Baptista Ventrius Praxis, etc. Annot. 19. §. 3. n. 18. cum Zerol. Barb. et Garz. ex præscripto Concilii Trident. Sess. 24. cap. 12.* ubi dicitur: « Omnes verò divina per se, et non per » Substitutos compellantur obire Officia. » Hinc ait id vetari, etiamsi adsit consuetudo, vel statutum id permittens, ex Declara- tione S. Congr. 25 Jul. 1570. « Si factum est aliquod Sta- » tutum, quod Canonici possint inservire per Substitutos, vel » alternatim unus pro alio, non habeatur ejus ratio, quia est con- » tra Concilium. » Tantum id concedit Ventriglia, si adsit legiti- tum impedimentum, v. gr. infirmitatis et absentiæ permissæ. Verumtamen advertunt *Fagnan. Tom. 1. in Cap. Cum omnes, de Constit. n. 28. Monacel. Tom. 2. tit. 13. Form. 2. n. 64. et Matthæus. Offic. Cur. Cap. 55. §. 1. n. 9.* declarasse S. C. Con- cilii, quod Episcopus (ubi adest consuetudo, ut notat *Monac.*) possit concedere facultatem Capitularibus invicem se substi- tuendi in servitio tum Ecclesiæ, tum Chori, modo non substi- tuantur iis temporibus, quibus servitio Ecclesiæ adstricti sunt, et modò curet Episcopus, ne hac facultate substituendi illi abu-